

Kärnkraftsfritt Bottenviken är fortfarande möjligt!

Våra protester från Sverige har nått finska myndigheter och media. Den stora mängden svar från svenska myndigheter, kommuner, organisationer och privatpersoner med synpunkter på massor av olösta frågeställningar i Fennovoimas MKB-program har skapat oro i Finland.

Trots att vi lever i en kärnkraftsfri zon i norra Europa påverkades vi av kärnkraftsolyckan i Tjernobyl långt härifrån. Vi vet att vår livsmiljö skulle förändras av ett kärnkraftverk i Pyhäjoki. På den låglänta udden Hanhikivi skulle förutom kärnkraftverket byggas: bassänger för mellanlagring av det livsfarliga högradioaktiva avfallet i 20-40 år, intag och utlopp av kylvatten, vägar, broar, bankar, hamnkaj, hamnområde och en farled för sjötransporter. Allt detta skulle på många sätt påverka den känsliga miljön i Bottenvikens världsunika innanhav, kust och skärgård.

Mindre än 150 km från Hanhikivi ligger centrala Haparanda, Kalix, Luleå, Piteå och Skellefteå. Det är inte långt för radioaktiva utsläpp att spridas med vinden eller vattnet. I kustkommunerna i Norrbotten och Västerbotten bor det ca 345 000 invånare. Hittills har kommunfullmäktige i Kalix, Piteå, Övertorneå och Övertorneå sagt nej till kärnkraft i Bottenviksområdet.

Fennovoima som planerar bygga kärnkraftverket brottas med stora ekonomiska problem. Flera ägare har hoppat av och dessa har svårigheter att bli av med sina aktier. Som en räddande "ängel" har den ryska statliga jättekoncernen Rosatom kommit till Finland. Men frågan är om det inte är en "dödsängel"? Fennovoima och Rosatom har skrivit avtal om både leverans av reaktor och kärnbränsle. Nyligen har de meddelat att bränslet kan bli återanvänt uran. Dessutom vill Rosatom gå in med minst 34 % andelar i Fennovoima och blir då den enskilt störste ägaren i företaget. Rosatom består av företag inom kärnkraft, kärnvapen, kärnbränsle, uranbrytning, anrikning, strålsäkerhet mm. En stor andel av Rosatoms anställda jobbar med produktion av kärnvapen. Kärnkraft är en förutsättning för kärnvapen och bygger på samma livsfarliga teknik.

Rosatom har planer att bygga ett stort antal kärnkraftverk över världen och ser Pyhäjoki som ett viktigt steg i den utvecklingen. På Kremles hemsida finns ett samtal mellan Putin och Rosatoms VD Kiriienko citerat. Här lyfts fram hur viktigt det är för Rysslands ekonomi att man får kontraktet i Finland av både leverans av reaktor och bränsle. Kiriienko säger: "Detta är en ny generation kraftverk med en garanterad livslängd på 60 år, i själva verket tror vi att det faktiskt kommer att fungera i minst 80 år. Han fortsätter: "Detta är en enorm exportkapacitet" och som delägare "förväntar vi oss betydande intäkter." Ska dessa användas till nya kärnvapen?

Om Rosatom blir störste ägaren i det finska företaget var kommer då gränsen att gå mellan Fennovoimas företagsledning och makten i kärnvapennationen Ryssland? Vilken insyn kommer att finnas? Hur blir det med säkerheten? Senaste nytt är att Rosatom skakas av korruptions-skandaler, som är så allvarliga att de enligt ryska medier kan påverka säkerheten i produkterna som företaget levererar. Detta påverkar bl a svenska Vattenfall som nu köper bränsle av Rosatom.

Enligt Fennovoima ska nuvarande aktieägare bekräfta om de ska delta i projektet i slutet av februari och då kommer det slutliga investeringsbeslutet att tas. Frågan är nu om projektet läggs ner eller vad som händer.

Globala klimatförändringar med ett varmare klimat med extrema variationer i nederbörd och temperatur ger stigande social och politisk oro. Vi står inför en mycket oförutsägbart framtid och att i detta läge bygga kärnkraft är oförsvarligt. Framtiden är 100 % förnybar - studie efter studie visar att ett 100 % förnybart energisystem är möjligt!

Inom kort kommer vi i Sverige enligt Esbo-konventionen ha möjlighet att ge synpunkter på MKB:n för kärnkraftverket. Vi måste stoppa kärnkraftverket i Pyhäjoki – ingen kan någonsin garantera säkerheten. Kärnkraftsfritt Bottenviken är fortfarande möjligt!

Lena Lagerstam, nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken, Morjärv